

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

[Tidligere seminarer](#)

Fafo Østforum inviterer til heldagskonferanse med tilbakeblikk på de siste 10 årene og debatt om framtidige utfordringer for norsk arbeidslivspolitik.. Konferansen arrangeres i Oslo Kongressenter tirsdag 29. april kl 9-16.

[Konferanseprogrammet ligger nå på nett.](#)

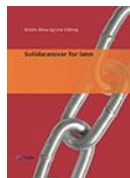
Begrenset antall plasser. [Registrering innen 10. april](#)

Ny Fafo-rapport om svart arbeid og arbeidsmiljø i privatmarkedet. Svart arbeid gir store inntektstap for fellesskapet og har svært uheldige konsekvenser for arbeidstakerne – som ofte er arbeidsinnvandrere. I denne

rapporten er det svart arbeid, HMS-utfordringer og arbeidsvilkår i privatmarkedet i byggenæringen som er tema. Forfattere er Rolf K. Andersen, Line Eldring og Johan Røed Steen. (Fafo Østforum, 31.03.14)

Les mer om, og last ned, Fafo-rapporten [Privatmarkedet i byggenæringen. Usynlig arbeidsmarked i de tusen hjem](#)

Ny Fafo-rapport: Solidaransvar for lønn. Solidaransvar for lønn ble innført i 2010. Det skal sikre at arbeidstakere i en kontraktkjede får utbetalt lønn i tråd med gjeldende allmenngjøringsforskrift. I dette prosjektet har Kristin Alsos og Line

Eldring studert erfaringene med solidaransvar så langt. (Fafo Østforum, 09.04.14) Les mer om, og last ned, Fafo-rapporten [Solidaransvar for lønn](#)

Fafo-rapport: 3 av 10 byggekort til utenlandske arbeidere. Arbeidere uten ID-kort, ulovlig lave lønninger og utstrakt bruk svart arbeid. - Svart arbeid ikke er noe nytt, men vi ser at internasjonaliseringen har forsterket

problemet – ikke minst i privatmarkedet, sa prosjektleder og Fafo-forsker Line Eldring da hun la fram Fafo-rapporten under Byggedagene 2014. (Byggeindustrien, 02.04.14) [Les mer](#) Fafo-rapporten i media: [Nordmenn som kjøper svart arbeid risikerer lite](#) (Dagbladet, 31.03.14) [Det utføres mer svart arbeid i Norge](#) (Fri Fagbevegelse, 31.03.14) [Fafo-rapport avslører omfanget av ulovlig arbeid i det private byggmarkedet](#) (Teknisk Ukeblad, 02.04.14) [LO: - Viktig Fafo-rapport om privatmarkedet i byggenæringen](#) (LO, 02.04.14)

- Solidaransvar er effektivt, men lite brukt og lite kjent. Solidaransvaret ble satt i verk fra 2010, som del av en tiltakspakke for å bekjempe sosial dumping. - Solidaransvar er lite brukt og lite kjent, konkluderer forsker

Kristin Alsos i Fafo, som understreker at solidaransvaret er effektivt, der det er brukt. Fafo har i en evaluering identifisert bare 25 saker frem til august 2013. (Aftenposten, 09.04.14) [Les mer](#)

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING

[Temaside om allmenngjøring](#)

Fiskeindustrien: - Allmenngjøring er tvangsorganisering.

Fiskeindustrien er regnet som en av verstingene når det gjelder likebehandling av norsk og utenlandsk arbeidskraft. Nå vil NNN kreve minstelønn for alle utenlandske arbeidere i fiskeindustrien. – En allmenngjøring er langt på vei en tvangsorganisering, skrev Svein Reppe, leder i Norske Sjømatbedrifters Landsforening (NSL), i et brev til arbeidsministeren i høst. (NRK, 01.04.14) [Les mer](#)

Ønsker allmenngjøring i fiskeindustrien. - Vi har lenge jobbet med

allmenngjøring av tariffavtalen for fiskeindustrien, sier Hans-Johan Dahl, forbundssekretær i Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN), i en kommentar til NRKs avsløringer om uverdige arbeidsforhold. - Får vi gjennomslag i Tariffnemnda, betyr det at utenlandske arbeidere har krav på akkurat samme lønn som de fast ansatte arbeiderne, sier Dahl. (NNN, 31.03.14) [Les mer](#) Se også: [NNN ut mot Arbeidstilsynet: – Verstingene i fiskeindustrien blir ikke tatt](#) (NRK, 01.04.14)

Lydopptak avslører at vikarbyrå gir rumenere for lav lønn. Et lydopptak gjort i hemmelighet avslører hvordan et vikarbyrå gir arbeiderne lavere lønn enn de skal ha, og forsøker å skjule 18 timers arbeidsdager. Både timelønnen og

flyttingen av arbeidstimer som beskrives på lydopptaket er ulovlig, det mener Fafo-forsker og jurist Kristin Alsos. (NRK, 31.03.14) [Les mer](#) Se også: [Fagforening: – Flau over Noreg som nasjon](#) (NRK, 31.03.14) [Stilte spørsmål ved lønna: – Vi kunne reise heim om vi ikkje likte det](#) (NRK, 31.03.14)

Reagerer sterkt på 90-kronerslønn i fiskerinæringen. Martin Henriksen (Ap) krever svar fra arbeidsminister Robert Eriksson (Frp) om det vil bli gjort noe

for å allmenngjøre tariffavtalen eller innføre et eget bransjeprogram for fiskerinæringen. (NRK Nordnytt, 01.04.14) [Les mer](#) Se også: [Spørsmål fra Martin Henriksen \(A\) til arbeids- og sosialministeren](#) (Stortinget, 01.14.14) [Arbeidsministeren: – Cowboykultur i fiskeindustrien må vekk](#) (NRK, 31.03.14)

Andre nyhetssaker om sosial dumping og arbeidsmarkeds kriminalitet

Ber regjeringen engasjere seg mot arbeidslivskriminalitet.

– Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er den største trusselen mot velferdsstaten, sier LO-sekretær Trude Tinnlund. Nå vil LO at regjeringen engasjerer seg, og LO vil også ha med arbeidsgiverne i kampen mot et useriøst og kriminelt arbeidsliv (Fri Fagbevegelse, 08.04.14). [Les mer](#)

Oslo-politiet har fått 2,6 millioner til bekjempelse av kriminalitet i byggebransjen.

Innrapporteringer fra politidistriktene viser at bruk av ulovlig arbeidskraft er svært utbredt, og vi ser en betydelig fremvekst av sosial dumping, sier politimester Hans Sverre Sjøvold i Oslo politidistrikt. Oslo-politiet har fått 2,6 millioner kroner til å arbeide spesifikt for å avdekke arbeidskriminalitet i byggebransjen. (Aftenposten, 01.04.14) [Les mer](#)

Arbeidstilsynet advarer mot useriøse, utenlandske håndverksfirmaer.

- Vi vil på det sterkeste advare folk mot å kjøpe tjenester fra useriøse aktører som opererer på siden av alle lover og utnytter svakerestilte arbeidstakere, sier Ingrid Finboe Svendsen, direktør i Arbeidstilsynet. Hun påpeker at mange huseiere har fått tilleggskostnader på grunn av at steinleggerfirmaet de benyttet ikke betalte moms eller andre avgifter. (Dagbladet, 08.04.14) [Les mer](#)

De omreisende irske og britiske steinleggerne er tilbake i Norge. Omreisende steinleggere er igjen observert i Norge, og en norsk kvinne mistenkes for heleri av tre millioner steinleggerkroner. - Dette er illevarslende, sier stortingsrepresentant Hårek Elvenes (H), som sitter i justiskomiteen på Stortinget. - Bygningsbransjen er spesielt utsatt for kriminelle selskaper som utkonkurrerer norske selskaper gjennom dumping av arbeidskraft, fiktiv fakturering og skatteunndragelser, sier Elvenes. (Dagbladet, 03.04.14) [Les mer](#)

- Kampen om jobbene presser lønningene ned for arbeidsinnvandrere. - Ett av de store problemene for EU i dag er den høye arbeidsinnvandringen, sa den danske EU-parlamentariker Søren Søndergaard da han innledet på Nei til EUs konferanse «Norsk arbeidsliv 10 år etter EUs østutvidelse», som ble arrangert i Oslo 4.-5. april. Søndergaard er ikke prinsipielt mot arbeidsinnvandring – han sier ja til fri bevegelse av arbeidskraft, men nei til fri mulighet for sosial dumping. (Fri Fagbevegelse, 04.04.14) [Les mer](#)

Bygg og anlegg en stor prioritet for Arbeidstilsynet.

- Arbeidskriminalitet er enda vanskeligere å avdekke i dag enn det har vært tidligere, på grunn av arbeidstakere som ikke tør snakke og falske papirer som gir inntrykk av at alt er i orden, sa Ingrid Finboe Svendsen, direktør i Arbeidstilsynet, da hun innledet på Byggedagene 2014. (Byggeindustrien, 02.04.14) [Les mer](#)

Norsk Industri og Fellesforbundet er enige om tiltak for arbeidsinnvandrere.

Partene i det sentrale lønnsoppgjøret er rimelig fornøyd med oppgjøret.

Fellesforbundets leder Arve Bakke trekker frem enighet om tiltak for arbeidsinnvandrere som spesielt viktig. Arbeidsinnvandrere skal få opplæring i norsk, sikkerhet og arbeidskultur. (Aftenposten, 03.04.14) [Les mer](#)

Se også: [Partene krever styrket språkoplæring for utenlandsk arbeidskraft](#) (Fri Fagbevegelse, 31.03.14)

Artikkel: Arbeidsinnvandringens betydning på boligmarkedet. Økt tilflytting av utenlandsk arbeidskraft innebærer også økt press på boligmarkedet. Boliggetterspørselen fra arbeidsinnvandrerne er i mye større grad spredt over hele landet enn hva som er tilfellet blant andre innvandrergupper, og etterspørselen varierer ut fra hvilke tilknytning arbeidsinnvandrerne har til arbeidsmarkedet, skriver NOVA-forsker Hans Christian Sandlie. (Norges Eiendomsmeidlerforbund, 07.04.14) [Les artikkelen](#)

Arbeidsinnvandrerne er i mye større grad spredt over hele landet enn hva som er tilfellet blant andre innvandrergupper, og etterspørselen varierer ut fra hvilke tilknytning arbeidsinnvandrerne har til arbeidsmarkedet, skriver NOVA-forsker Hans Christian Sandlie. (Norges Eiendomsmeidlerforbund, 07.04.14) [Les artikkelen](#)

TRANSPORT

Stormønstring for havnearbeiderne.

Tusentalls fagorganiserte fra ni land og mer enn hundre fagforeningsfaner prydet Youngstorget i Oslo lørdag på stormønstringa for de streikende havnearbeiderne i Risavika, Tromsø og Mosjøen. - Dette er solidaritet i praksis, sier forbundsleder Roger Hansen i Norsk Transportarbeiderforbund (NTF). (NTF, 05.04.14) [Les mer](#) Se også: [Norsk Bedriftsforbund og deres medlem Holship Norge AS ber Norge trekke seg fra ILO-konvensjon 137](#) (NTF, 05.04.14) [Kommentar: Det handler om solidaritet](#) (Fri Fagbevegelse, 04.04.14) [Full blokade av Tromsø Havn](#) (I Tromsø, 31.03.14)

Tusentalls fagorganiserte fra ni land og mer enn hundre fagforeningsfaner prydet Youngstorget i Oslo lørdag på stormønstringa for de streikende havnearbeiderne i Risavika, Tromsø og Mosjøen. - Dette er solidaritet i praksis, sier forbundsleder Roger Hansen i Norsk Transportarbeiderforbund (NTF). (NTF, 05.04.14) [Les mer](#) Se også: [Norsk Bedriftsforbund og deres medlem Holship Norge AS ber Norge trekke seg fra ILO-konvensjon 137](#) (NTF, 05.04.14) [Kommentar: Det handler om solidaritet](#) (Fri Fagbevegelse, 04.04.14) [Full blokade av Tromsø Havn](#) (I Tromsø, 31.03.14)

FrP: - Kabotasje forslag med utgangspunkt i sosial dumping blir for snevert. I april skal Stortinget behandle et representantforslag fra Arbeiderpartiet, som omhandler kabotasje med utgangspunkt i sosial dumping. Saksordfører for representantforslaget Åse Michaelsen (FrP), mener at det blir en for snever tilnærming. FrP ønsker at regjeringen fremmer en bredere sak om utfordringene knyttet til trafiksikkerhet og tungbiltrafikk. (FrP, 07.04.14) [Les mer](#)

I april skal Stortinget behandle et representantforslag fra Arbeiderpartiet, som omhandler kabotasje med utgangspunkt i sosial dumping. Saksordfører for representantforslaget Åse Michaelsen (FrP), mener at det blir en for snever tilnærming. FrP ønsker at regjeringen fremmer en bredere sak om utfordringene knyttet til trafiksikkerhet og tungbiltrafikk. (FrP, 07.04.14) [Les mer](#)

LØNNS- OG AREIDSVILKÅR I OFFENTLIGE KONTRAKTER

Mai og juni 2014: Difi inviterer til kurs "Hvordan motvirke sosial dumping i offentlige anskaffelser".

Offentlig sektor ønsker et leverandørmarked med seriøse bedrifter og anstendige arbeidsforhold, og Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) inviterer nå til kurs «Hvordan motvirke sosial dumping i offentlige anskaffelser». Kurs holdes i Oslo, Trondheim, Bergen, Kristiansand og Stavanger i mai og juni 2014. Målgruppen er: Innkjøpere, innkjøpsledere og kontraktsforvaltere i offentlig sektor. [Les mer om kurset, datoer og påmeldinger her](#)

Offentlig sektor ønsker et leverandørmarked med seriøse bedrifter og anstendige arbeidsforhold, og Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) inviterer nå til kurs «Hvordan motvirke sosial dumping i offentlige anskaffelser». Kurs holdes i Oslo, Trondheim, Bergen, Kristiansand og Stavanger i mai og juni 2014. Målgruppen er: Innkjøpere, innkjøpsledere og kontraktsforvaltere i offentlig sektor. [Les mer om kurset, datoer og påmeldinger her](#)

VIKARBYRÅDIREKTIVET

Vikarbyrådirektivet: Gjennomførings-rapport lagt fram av EU-kommisjonen. EU-kommisjonen la 21. mars 2014 fram en rapport om gjennomføring av og erfaringer med vikarbyrådirektivet i EUs medlemsland. (Europalov Nyhetsbrev, 30.03.14) [Les mer](#)

ANDRE NYHETER

Flere grenseoverskridende saker for barnevernet.

Vanskelige utenlandssaker setter det kommunale barnevernet på prøve. Økt arbeidsinnvandring til Norge og barnefamilier med tilknytning til flere land gjør at barnevernet får flere grenseoverskridende saker. (NRK, 08.04.14) [Les mer](#)

Danmark: ID-kort til 150.000 håndverkere. Kun bygningsarbeidere med sikkerhetskurs og ID-kort skal få adgang til danske byggeplasser. Det er et flertall i Folketinget enige om. Danske politikere mener ID-kort vil gjøre det enklere for skatteetaten og Arbeids-tilsynet å kontrollere om utenlandske håndverkere bryter reglene. (Ugebrevet A4, 03.04.14) [Les mer](#) Se også: [EU-regler kan blokkere ID-kort](#) (A4, 03.04.14)

Bilbransjen: Partene skal samarbeide mot useriøsitet i bransjen.

Partene i bilbransjen - Fellesforbundet og Norsk Bilbransjeforbund - skal inngå et forpliktende samarbeid mot useriøsitet i bransjen. (Fri Fagbevegelse, 04.04.14) [Les mer](#)

Klart for minstelønn i Tyskland. Den tyske regjeringen har vedtatt et lovforslag om å innføre en fast minstelønn på 8,5 euro i timen, opplyser en regjeringskilde. Beløpet tilsvarer om lag 70 norske kroner, og skal fases inn fra 2015 og være helt på plass fra 2017. (Altaposten / NTB-AFP, 02.04.14) [Les mer](#)

Den tyske regjeringen har vedtatt et lovforslag om å innføre en fast minstelønn på 8,5 euro i timen, opplyser en regjeringskilde. Beløpet tilsvarer om lag 70 norske kroner, og skal fases inn fra 2015 og være helt på plass fra 2017. (Altaposten / NTB-AFP, 02.04.14) [Les mer](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafø Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafø Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafø Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafø Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafø Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafø Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafø, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafø.no